

SU ŽALGIRIU – UŽ LIETUVĄ!

ŽALGIRIS

Lietuvą palieka tik savanaudžiai

Regėjimo negalią nuo gimimo turintis Šiaulių universiteto antrakursis 20 metų Juozas Eigminas savo vidine stiprybe bei užsidegimu neabejotinai lenkia daugelį jokios negalios nekamuojamų žmonių, tik ir burbančių, kaip viskas toje Lietuvoje blogai, bet ne pirštelio nepajudinančių, kad kas nors pasikeistų į gera.

R Sidas AKSOMAITIS
„Respublikos“ žurnalistas

Būsimasis kūno kultūros specialistas lieja prakaitą Šiaulių lengvosios atletikos manieže, Europos U-21 čempionate yra iškovojęs sidabrą šuolio į tolį rungtyje, bronzą - šuolio į aukštį rungtyje, o šiuo metu rengiasi vasarą Londone vyksiančiam neįgaliųjų pasaulio čempionatui. Dar paauglystėje atradęs parkūro filosofiją Juozas ja vadovaujasi ir gyvenime - kuo daugiau iškyla kliūčių, tuo didesnis stimulas jas įveikti. Ar tikrai taip elgiasi ir dauguma lietuvių?

- Kodėl apsisprendėte studijuoti Lietuvoje, kai didelė dalis jūsų bendraamžių sako, kad studijuoti Tėvynėje - ne lygis, o ir esą nėra ką?

- Jau ketverius metus atstovauju Lietuvai neįgaliųjų sporte, o išvykęs studijuoti į užsienį, tokią galimybę prarasčiau, be to, iškiltų įvairių keblumų norint grįžti į Lietuvą dalyvauti nacionalinėse pirmenybėse. Studijuojant užsienyje greičiausiai prasmės netektų ir pats sportas, nes Lietuvoje liktų visi treneriai, palaikanti šeima. Man niekada net nebuvo kilusi mintis apie studijas užsienyje - niekada nenorėjau palikti Lietuvos. Matyt, Lietuva man yra per daug brangi, kad išsiskirčiau su ja dėl neva geresnių sąlygų užsienyje, kurios iš tiesų ne visada yra geresnės nei mūsų šalyje.

- Lietuvą šiandien palieka ne tik jaunimas, bet ir vyresnių kartų žmonės. Negi toks žingsnis tėra vienintelė išeitis?

- Mano įsitikinimu, bėgti iš Lietuvos yra labai savanaudiška. Egoistiška palikti sunkumus, su kuriais susidūrei savo kelyje, ir pasprukti. Manau, jei žmogui Lietuvoje iškyla kokių problemų, jis kaip tik turėtų jas spręsti, kad jam ir jo artimiesiems čia būtų geriau, kad Tėvynėje galėtų pakloti geresnius pamatus savo vaikams. Jei kiekvienas iš mūsų padarytų nors vieną gerą darbą dėl Lietuvos, situacija mūsų šalyje labai greitai pasikeistų.

- Sunkumų neatlaiko net žmonės, neturintys negalios. Kaip jums pavyksta įveikti tuos gyvenimo slenksčius, kurių neįgaliųjų kasdienybėje yra dar daugiau?

Giedrius Baranauskio nuotr.

▶ Labai daug kas priklauso ne nuo politikų. Mes, visuomenė, ir esame ta valdžia, mes ir esame ta Lietuva. Todėl kiekvienas Lietuvos pilietis ir turi imtis iniciatyvos

- Nugalėti sunkumus man padeda pozityvus mąstymas. Esu įsitikinęs, kad negalią turinčiam žmogui nederėtų su ja kovoti. Negalią reikia priimti kaip dalelę savęs, susidraugauti su ja, sugebėti savo trūkumus paversti plusais. Dabar žmonės įpratę išryškinti daugiau neigiamus dalykus, bet reikėtų įžvelgti ir teigiamus. Net ir negalioje galima atrasti daug privalumų, išmokti motyvuoti save, kad nėra viskas taip blogai. Kai priimsi save tokį, koks esi, tada ir kiti be problemų priims tave tokį, koks tu esi.

- Ar mūsų visuomenė geranoriškai nusiteikusi neįgaliųjų atžvilgiu?

- Mano kelyje sutikti žmonės - labai geranoriški. Blogų patirčių, susijusių su negalia, nėra pasitaikę. Žinoma, gal kažkas už nugaros pašaipų žodį ir yra pasakęs, ypač jaunesniame amžiuje, kai vaikai dar nesupranta, kas yra ta negalia. Bet dabar iš visų sulaukiu tik palaikymo - padeda ir dėstytojais, ir kursioke, ir draugais, ir šeima. Žmonės yra linkę vieni kitiems padėti, tik kartais reikia išdrįsti tos pagalbos paprašyti. Reikia komunikuoti tarpusavyje, tada nebus jokių problemų.

- O ar nesiskiria valdžios deklaruojamas dėmesingumas neįgaliesiems nuo to, su kuo neįgalūs žmonės kasdien susiduria valdininkų kabinetuose?

- Valstybei žmonių neišskirstymo į sveikus ir neįgalius klausimu dar yra kur tobulėti. Ypač ta diskriminacija jaučiama sporte, kai olimpiečiai ir parolimpiečiai iškovoja tokius pat medalius, o valdžios įvertinimo sulaukia labai nevienodo. Neįgaliųjų sportas nuo sveikųjų sporto atsilieka tiek premijomis, tiek finansavimu, tiek kelionių patogumais. Įsivaizduokite, į varžbas užsienyje mes esame važiuavę autobusais - dvi paras važiuoji, o po to dar turi kaip nors startuoti. Tačiau jau matau ir šiokių tokių progresą. Keičiasi ir valdžios, ir Parolimpinio komiteto direktoriai, ir sekretoriai. Įdomu tai, kad visa Parolimpinio komiteto valdžia dabar atsidūrė pačių neįgaliųjų rankose. O jie yra buvę abiejose barikadų pusėse: ir sportininkų, ir valdininkų. Todėl dabartinei komiteto valdžiai tikrai nesvetimos ir gerai žinomos problemos, kurias patiria neįgalūs sportininkai.

- Kodėl žmogui verta sportuoti? Gal geriau tysoti ant lovos, viena ranka maigyti televizoriaus pultelį, kitoje spausti alaus skardinę?

- Nesveikai gyventi, nesportuoti, neprisižiūrėti yra labai lengva. Lengviausias kelias - nieko nedaryti. Sportuoti ir sveikai gyventi labiausiai motyvuoja gera savijauta. Sėdėdamas prie televizoriaus, gerdamas alų ir valgydamas traškučius, žmogus visą likusį gyvenimą tikrai nesijaus gerai. O bet koks fizinis aktyvumas iš karto pagerina savijautą: atsiranda geresnė nuotaika, padaugėja energijos, išsiskiria daugiau endorfinų. Kai žmogus gerai jaučiasi, tada ir aplinkiniai jaučiasi geriau. Fizinis aktyvumas dar niekam nėra padaręs blogo, jis duoda tik naudą.

- Kuo jums artimas parkūras?

- Parkūro filosofija mane suformavo nuo pat mažų dienų. Aš pradėjau sportuoti nuo parkūro, lengvoji atletika atsirado tik po to. Kas yra parkūras? Tai kliūčių įveikimas pakeliui iš taško A į tašką B. Logiška, kad iš pirmo karto pavyksta įveikti tik lengvas kliūtis, o sunkesnes nugalėti prireikia daugiau laiko ir pasirengimo. Galų gale, įveikęs ir sunkias kliūtis, suvoki, kad įveikei tai, kas atrodė neįveikiama. Ta pati filosofija galioja ir gyvenime. Pavyzdžiui, atsiranda kliūtis - sunkus kolokviumas. Dedi pastangas, mokaisi, tada atsiskaitai ir supranti, kad tai nebuvo taip sunku, kaip atrodė iš pradžių. Parkūro filosofiją pritaikyti galima bet kokiaje gyvenimo situacijoje, todėl ji man labai artima.

- Kaip manote, ar lengva bus įsidarbinti po studijų? Juk darbdaviai dažniausiai pageidauja, kad darbuotojas turėtų ne tik diplomą, bet ir darbo patirties...

- Tam tikrą patirtį studijuodami Šiaulių universitete mes įgyjame. Universitete teorinės žinios ir praktika eina koja kojon. Per ketverius studijų metus atliekame šešias skirtingas praktikas, kurių kiekviena trunka daugiau nei po mėnesį. Mano manymu, tai pakankamai gera patirtis. O trenerio specialybė yra paklausy, todėl didelių problemų ieškant darbo neturėtų iškilti.

- Ko šiandien trūksta, kad Lietuvos žmonės rinktųsi ne sėdėjimą prie alkoholio, o bendrystę sporto ir kultūros renginiuose, kad pamiltų savo kraštą iš naujo ir nenorėtų jo palikti?

- Labai geras būdas pažinti savo valstybę, savo miestą, gyvenvietę - sportas. Tiek centrinės valdžios, tiek savivaldybių atsakingos institucijos galėtų organizuoti daugiau visokių sportinių veiklų. Televizijų kanaluose galėtų atsirasti daugiau planuojamų tokių renginių reklamos. Ar daug kas žino, kad Lietuvoje vyksta močiūčių futbolo varžybos? Tai labai pasisekęs renginys, tačiau žmonėms, mano manymu, reikia daugiau reklamos, daugiau švietimo. Televizija pritraukia daug žiūrovų, daug žmonių naršo internete, todėl šiose medijose paskelbta reklama tikrai būtų efektyvi ir pasiektų didelę auditoriją. Turime džiaugtis, kad esame sportiška tauta, kad turime labai gražią šalį, gamtą, kad gyvename pakankamai geromis klimato sąlygomis. Turime daugiau šviesti žmones apie teigiamus dalykus. Ir Andrius Mamonovas yra pasakęs - ką skleisi į aplinką, tas ir sugrįš į tave. Jei skleisi tai, kad Lietuvoje blogai, kad čia vyksta tik visokie prasti dalykai, tau ir sugrįš vien neigiamos emocijos. Nuo skundimosi, verkšlenimo ir dejavimo geriau nebus. O jei skleisi teigiamas emocijas, teigiamų emocijų grąžos ir sulauksi. Mūsų visuomenei reikia daugiau pozityvo.

- Lietuvių tautai netolimoje ateityje prognozuojamas išnykimas. Ką galime padaryti kiekvienas, kad ir ateities kartos kalbėtų lietuviškai?

- Turime patys kalbėti lietuviškai, nepamiršti mūsų Tautos tradicijų, kad galėtume jas perduoti savo vaikams, vaikaičiams, provaičiaičiams. Mes turime labai daug gražių lietuviškų švenčių, su kuriomis užaugę vaikai turės daug gražių patirčių ir gerų atsiminimų. Tuos pačius potyrius jie norės perduoti ir savo atžaloms, todėl išeis savotiškas domino efektas ir ta grandinė nenutrūks. Tai, manau, stiprins mūsų kultūrą, mūsų kalbą. Labai daug kas priklauso ne nuo politikų, o nuo pačių žmonių, bendruomenių, šeimų. Mes, visuomenė, ir esame ta valdžia, mes ir esame ta Lietuva. Todėl kiekvienas Lietuvos pilietis ir turi imtis iniciatyvos.

Ar dviguba pilietybė sustabdytų emigraciją?

Apie tai prie ŽALGIRIO NACIONALINIO PASIPRIEŠINI-MO JUDEJIMO apskritojo stalo diskutavo Seimo narys Povilas URBŠYS, buvęs pirmasis Nepriklausomos Lietuvos generalinis prokuroras, teisininkas Artūras PAULAUŠKAS, Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras, pirmasis mūsų diplomatas Tarybų Sąjungoje, vėliau Rusijoje, teisininkas Egidijus BIČKAUSKAS ir teisininkas, konstitucinės teisės specialistas Saulius ARLAUSKAS. Diskusiją vedė žalgirietis Gediminas JAKAVONIS.

G.JAKAVONIS: Mūsų Konstitucija labai aiškiai reglamentuoja, kad antra pilietybė Lietuvos piliečiams neteikiama, o aukščiausią mūsų valstybės įstatymą galime keisti tik rengdami referendumą. Tačiau dabartinis Seimo pirmininkas itin drąsiai pareiškė, kad dvigubą pilietybę įmanoma įvesti ir nekeičiant Konstitucijos, neren-giant referendumo, - užtektų Seimo priimtų teisės akto. Ar galima taip laisvai elgtis su Konstitucija?

Gediminas JAKAVONIS
Žalgirietis

PURBŠYS: Pirmiausia verta aptarti, kiek įmanoma keisti Konstituciją. Matome, kad dėl referendumo konstitucinė doktrina jau pasikeitė. Anksčiau buvo nustatyta, kad Tauta yra valstybės kūrėja ir suvereną priklauso jai. O po referendumo dėl žemės pardavimo užsieniečiams mūsų piliečiams buvo apribota suverenio teisė. Štai Anglijoje įvyko „Brexit“, bet pagal mūsų Konstitucinio Teismo (KT) išaiškinimą išeiitu, kad „Brexit“ išvis negalėtų būti. Taip pat įvyko su Seimo samprata susijusių doktrinos pokyčių. Mūsų Konstitucijos kūrėjai įsivaizdavo, kad šeima kyla iš vyro ir moters santuokos. Bet KT neseniai pripažino, kad šeima nebūtinai sietina su santuoka, pakanka ir emocinio ryšio.

Interpretuojant Konstituciją apskritai nuolat atsivėlygiama į galimą politinį rezonansą. Iki apkaltos prezidentui Rolandui Paksui konstitucinė doktrina dėl pilietybės suteikimo buvo suprantama gana formaliai. Ankstesni valstybės prezidentai buvo suteikę antrą pilietybę nemažam žmonių skaičiui ir manyta, kad tokia išimtis jie gali taikyti. O po R.Pakso skandalu KT vis dėlto apribojo šią išimtinę teisę. Ir daugelis abejoja, ar tokiam KT sprendimui nepadarė įtakos politinis kontekstas. Sprendimas juk buvo priderintas prie vienos situacijos.

Dabar matome, kad mes smarkiai skiriamės nuo kitų ES valstybių emigracijos mastu. Išvykusiųjų jau yra apie 700-800 tūkst. ir turime sau užduoti klausimą, kaip išlaikyti ryšį su ta bendruomene, kad ji neprarastų saito su mūsų valstybe. Mūsų tauta yra per maža, kad galėtume atsainiai žiūrėti į šią problemą.

Įstatymo dėl dvigubos pilietybės projektą parengė ne kas kitas, bet konservatoriai. Ir keista, kad jie dabar tarsi nuėjo į šešėlį, kai pasigirdo kritiškų pasisakymų iš Lietuvos prezidentės, iš buvusių KT teisėjų, kurie suabejojo, ar šis projektas atitinka Konstituciją. Kai apie tai diskutuojama, konservatoriai nuo debatų atsitraukia ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) atstovai juose tampa pagrindiniais šio projekto gynėjais.

Kadangi KT ne kartą yra pasisakęs, kad negali keisti doktrinos pilietybės klausimu, man atrodo, reikia labai rimtai galvoti apie referendumą. Dar kartą teikti užklau-są KT dėl dvigubos pilietybės išaiškinimo, manau, būtų neproduktyvus kelias.

A.PAULAUŠKAS: Dvigubos pilietybės klausimą dažniausiai kečia mūsų tautiečiai, išvykę į užsienį. Jie norėtų ir ten būti piliečiais, ir tuo pat metu išlaikyti Lietuvos pilietybę. Atvirai sakant, jie nelaibia pasako, kodėl to nori, nes kai reikia balsuoti, jų į rinkimus ateina vos keli procentai. Tačiau emigran-

Gal mūsų ir milijono neliks, jeigu viskas taip toliau eis ir nebus tikėjimo, kad valstybė pagaliau atsistos ant kojų

Egidijus BIČKAUSKAS
Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras, teisininkas

tų daromas spaudimas iš dalies formuoja politinę valią, todėl šiuo klausimu visą laiką šnekama rinkimų metu.

Per rinkimus girdėjau ir Gabirielį Landsbergį, ir kitus kalbant, kad jie atėję pakeis su pilietybe susijusius įstatymus. Tada sakiau: susijusius įstatymus. Tada sakiau: nes nekėkite jų su tokių dalyku, kurių negalite padaryti. Bet tuo metu populizmas buvo didelis ir, sakytina, apgauldinėjimas vyko visiu tempu.

Štai turiu tyrimo išvadas, kaip pasulyje yra reglamentuojama pilietybė. Visos valstybės yra priėmusios savo pilietybės įstatymus, nors ne visur pilietybė apibrėžiama taip griežtai kaip pas mus. Tradicinėje piliečio santykyje su valstybe koncepcijoje visą laiką buvo laikomasi nuostatos, kad dviguba pilietybė yra blogis. Kodėl? Ji privertčia piliečio lojalumą padalinti tarp dviejų valstybių ir kelia grėsmę tarptautinio konflikto metu.

1930 metais Hagos konvencija kategoriskai apibrėžė, kad žmogus gali turėti tik vieną pilietybę. 1954 ir 1963 metais pasakyta, jog visų asmenų privalo turėti tik vieną pilietybę. 1977-aisiais požiūris ėmė šiek tiek keistis, švelnėti tiems, kurie sudaro santuokas su užsieniečiais ir kurių vaikai gimsta mišrios santuokose. 1992 metais dėl dvigubos pilietybės sudarytas Pilietybės ekspertų komitetas pateikė siūlymą parengti naują išsamią konvenciją, kurioje būtų numatyti šiuolaikinių su pilietybe susijusių problemų sprendimo būdai. Taigi pasaulis šiek tiek atvėrė duris dvigubai pilietybei, bet ribotam žmonių skaičiui.

Redakcijos archyvo nuotr.

RETAL: Dabar svetimą pilietybę turinčiam žmogui Lietuvos Respublikos piliečio pasas išduodamas išimties tvarka

Mūsų Konstitucijoje labai griežtai pasakyta, kad antra pilietybė gali būti teikiama tik išskirtiniais atvejais.

Galui pasakyti, kad buvo ne kartą bandoma laužtis į tas duris, nors jos buvo uždarytos. Išaiškinimo į Konstitucinį Teismą Seimas kreipėsi ir 2003, ir 2006, ir 2013 metais. Ir visą laiką KT atsakydavo, kad Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalies nuostata, jog asmuo gali būti kartu ir Lietuvos Respublikos, ir kitos valstybės pilietis, taikoma tik atskirais įstatymo nustatytais atvejais, o jie gali būti tik labai reiti. Be to, pasak Konstitucijos, negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, pagal kurį dvigubos pilietybės atvejai būtų ne ypač retos išimties.

Nepaisydami to, politikai bandydavo keisti įstatymus ir tai nuolatospunoiavo žmones. Į mane kreipėsi Amerikos lietuvis, kuris sužinojo, jog naujas įstatymas pas mus jau leidžia įgyti dvigubą pilietybę. Jis tapo JAV piliečiu, o po metų minėtą dvigubos pilietybės įstatymą KT pripažino negaliojančiu. Tas žmogus pavėlavo atvykti ir nebegalėjo įgyti Lietuvos pilietybės. Tad dabar, nors jis gyvena Lietuvoje, neturi Lietuvos pilietybės, o turi Amerikos pasą.

Man atrodo, Seimo pirmininkas, kalbėdamas šiuo klausimu, nebuvo gerai informuotas ar nebuvo pakankamai įsigilines. Jeigu mes esame teisinė valstybė ir gerbiame savo Konstituciją bei įstatymus, turime jų laikytis. Ar gali KT peržiūrėti savo doktriną? Jo išaiškinimo buvo kreiptasi 2003, 2006, 2013 metais. Jo nuomonės dar galima užklausti ir 2017-aisiais. Aš esu beveik įsitikinęs, kad atsakymas bus panašus. Tai reiškia, kad tėra vienintelis kelias - keisti Konstituciją. Ir tam jau anksčiau buvo prielaidų. Mes prieš ketverius metus atlikome sociologinius tyrimus ir 68 proc. piliečių pasisakė už dvigubą pilietybę. Bet referendumui šiuo klausimu priešinis užsienyje gyvenanti lietuvių bendruomenė. Jie netiki savo sėkme ir mano, kad referendumas žlugis ir tada tas klausimas apskritai bus išbrauktas iš darbotvarkės. Todėl jie torpe-

duoja referendumą, bet esamos konstitucinės nuostatos yra tokios, kokios yra, ir bet koks bandymas jas keisti įstatymo sulauks tik neigiamo KT įvertinimo.

E.BIČKAUSKAS: Žinote, kai jau nebedalyvavau tiesioginėje politikoje, susidūriau su tokia situacija. Aš pats kadaise buvau dabartinio Baudžiamojo kodekso darbo grupės vadovas. Ir vėliau vienas aukštas teisininkas man išaiškino, kad jo požiūriu, įstatymų leidėjas į atitinkamą to kodekso straipsnį įdėjo visai kitą turinį. Aš gal nelinkėjau tai girdėdamas, bet turėjau linksėti galva, nors vienas iš tų įstatymo sumanytojų esu ir aš. Dabar konstitucinės doktrinos aiškintojai gal irgi galėtų sakyti, kad įstatymų sumanytojai tuo metu turėjo galvoje kažką kita. Bet nieko kita jie nemanė. Tokia yra suformuluota koncepcija.

Jeigu šiandien kas nors paprašytų prognozuoti, ar referendumas dėl dvigubos pilietybės pasiseks, manyčiau, kad ne

Jeigu šiandien kas nors paprašytų prognozuoti, ar referendumas dėl dvigubos pilietybės pasiseks, manyčiau, kad ne

Artūras PAULAUŠKAS
Buvęs pirmasis Nepriklausomos Lietuvos generalinis prokuroras, teisininkas

Ar reikia Konstituciją keisti? Galbūt. Aš to neginciju. Bet tai lemia ne Seimo valia ir ne jo priimami įstatymai. Tai gali būti daroma, kaip numatyta Konstitucijoje, tik referendumu. Galbūt KT pakeistų savo nuomonę, aš nesu dėl to šimtu procentų įsitikinęs, bet, mano giliu įsitikinimu, Konstitucijos rengėjai tai ir turėjo galvoje, kad pakeitima dėl pilietybės sampratos galima įvykdyti tik referendumu. Ar įmanoma pasiekti rezultatų referendumo būdu? Nežinau. Jei bus įdėtos tokios pačios pastangos, kaip balsuojant dėl stojimo į ES, galbūt ir įmanoma.

A.PAULAUŠKAS: Dabar jau kalbama ne tik apie dvigubą pilietybę, nes gal žmogus norės ir trijų ar keturių pilietybių...

S.ARLAUSKAS: KT konservatyvumas dėl pilietybės instituto seka iš labai paprastos nuostatos, kad mes turime pamatinę valstybės

turintis dvigubą pilietybę, man sunku pasakyti. Galų gale, jeigu taip dabar keliamas klausimas, kodėl nematome apsiribojame tik ta dviguba pilietybe ES arba NATO bloko nariams? O tie, kurie dėl geresnio gyvenimo emigravo į Rusiją, yra blogesni? Jie mažiau myli Lietuvą? Kas žino. Jeigu mes priimame kokią nors nuostata, manyčiau, ji turėtų būti universali.

Be to, bijau, kad dvigubos pilietybės įteisinimas yra paprasčiausias noras pagerinti statistinius mūsų rodiklius.

A.PAULAUŠKAS: Dabar jau kalbama ne tik apie dvigubą pilietybę, nes gal žmogus norės ir trijų ar keturių pilietybių...

S.ARLAUSKAS: KT konservatyvumas dėl pilietybės instituto seka iš labai paprastos nuostatos, kad mes turime pamatinę valstybės

konstitucinę doktriną. Joje yra pirmas skirsnis, kur sukalti esminiai valstybės pagrindai. Jie visiškai nepriklauso nuo laiko. Jie negali būti pakeisti. Jeigu tie pagrindai išlaikomi, valstybė egzistuoja. Pamenu konstitucinės teisės specialisto Juozo Žilio pasakymą, kad jie, žinodami, jog turi būti pamatiniai, nepakeičiami dalykai, įvedė labai didelį barjerą, aukštą balsavimo kartele, kad nebūtų galima pagal politinę konjunkturą lengvai pamatinių dalykų pakeisti. Dabar KT, manau, labai garbingai elgiasi skelbdamas, kad nuostata dėl pilietybės galima keisti tik referendumu.

Kodėl vertybė yra būtentvenguba pilietybė? Todėl, kad suvereną yra istorinė tauta ir pilietis gali skeistis kaip žmogus tik istorinėje bendruomenėje, istorinėje tautoje. Ir todėl yra svarbus toks išskirtinai konservatyvus požiūris į pilietybės institutą, todėl keliami reikalavimai, kad ir kalbą mokėtum, kad būtum susijęs su ta tauta. Kiekviena valstybė taip daro. Žmogus randa save ir savo istorinį identitetą būtent šioje vietoje. Tai labai konstruktyvus konstitucinis principas, nes kai tu esi istorinėje bendruomenėje, tu turi pareigą ginti savo valstybę ginklu, net mirti vardan jos. Tavo lojalumas šiai bendruomenei yra besąlygiškas.

O jei lojalumas padalytas, ką daryti karo atveju? Iš tikrųjų, jeigu Rusijoje gyvenantys lietuviai irgi norės dvigubos pilietybės, kaip mes tada gimsimės nuo tos pačios Rusijos? Atsirastų labai daug problemų ir teisinio galvosūkių. Ir jeigu mes sujauksime šį klausimą, prikursime tiek problemų ateičiai, kad net sunku įsivaizduoti.

Povilas URBŠYS
Seimo narys

Matau vieną pagrindinę teigiamybę dėl šio referendumo. Galbūt sustiprės meilė Lietuvai, kurie čia gyvena

Saulius ARLAUSKAS
Teisininkas, konstitucinės teisės specialistas

apie savo išvykusios tautos dalies integravimą. Kartais prieinama net iki absurdo. Jeigu užsienyje gyvenantis Lietuvos pilietis atvyksta čia prasitęsti vairuotojo pažymėjimo, iš jo reikalaujama įrodyti ryšį su Lietuva. O jeigu neįrodo, jis neturi teisės čia gauti vairuotojo pažymėjimą. Vaziuok ten, kur esi. Man atrodo, ši problema lieka mūsų politikų galvos skausmu. Kaip vis dėlto atrasti tą santykį tarp valstybės ir tos dalies išvažiavusios tautos, kuri nenori išsidažėti Lietuvos? Atsakymas į šį klausimą yra referendumas.

Aš pritarčiau nuomonei, kad nebūtina referendumą susieti su rinkimais. Antraip bus pasakyta, esą politikai tiesiog išnaudoja aktualią temą, kad vėl pritrauktų rinkėlus. Kaip tik atskiriant šią problemą nuo rinkimų, galima aiškiai parodyti, jog čia nėra jokio politikavimo ir kad sprendžiamas valstybės, Tautos klausimas, o piliečiams sudaroma galimybė pasakyti juo savo nuomonę.

Už Lietuvos ribų dabar gyvena 300 tūkst. rinkimo teisę turinčių valstybės piliečių. O registruotis balsuoti, kaip liudija praeiti Seimo rinkimai, gali tik 19 tūkst. Ką tai rodo? Ar tai, kad didesnė dalis mūsų svetur gyvenančių piliečių yra abejingi, ar tai, kad mes jiems nesudarome pakankamų sąlygų dalyvauti balsuojant ir išreiškiant savo valią? Jeigu referendumą atsietaume nuo rinkimų, mes aiškiai atstumtume savanaukišką politinį aspektą.

Be to, jeigu norime, kad tas referendumas įvyktų ir jame dalyvautų išsiviję, jis turi būti rengiamas žmonėms patogių laikų, o ne kaip balsavimas dėl žemės pardavimo užsieniečiams, kuris vyko vasaros viduryje.

Svarbiausia, kad KT dabar nepasiduotų politinei konjunkčiai. Jeigu kuris logikas įsigilintų į dabartinius siūlymus, jis atrastų tokią loginę prielaidą: jeigu tu esi ES narys, tu savaime atvykęs turi teisę ir į Lietuvos pilietybę.

PURBŠYS: Norėčiau atkreipti dėmesį, jog dabar turime tokį teisinį kazušą, kai dviguba pilietybė suteikiama užsienyje gimusiems vaikams, kurių bent vienas iš tėvų turi Lietuvos pilietybę. Jie nuo gimimo įgyja mūsų pilietybę, nors kitoje valstybėje nuo gimimo tapo kitos valstybės piliečiais.

A.PAULAUŠKAS: Bet sulaukę 18 metų jie turėtų tokį norą pareikšti.

PURBŠYS: Bet tai jau išskirtinės sąlygos. Užsienyje gyvena 700 tūkst. Lietuvos žmonių. Ar mums tai turi rūpėti? Ar mes privalome turėti valstybinį požiūrį, kaip išsaugoti tą tautos dalį? Jeigu atsainiai žiūrėsime į šią problemą, po 30 metų mūsų liks mažiau nei 2 mln. ir netrukus čia igis piliečių atvažiavusieji iš kitur bei įrodę savo nuolatinį ryšį su Lietuva. Tada turėsime Lietuvos Respublikos piliečius ukrainiečius, baltarusius, kinus, vietnamiečius...

Mes labai daug kalbame apie pabėgėlių integraciją, bet mažai

Matau vieną pagrindinę teigiamybę dėl šio referendumo. Galbūt sustiprės meilė Lietuvai, kurie čia gyvena

Saulius ARLAUSKAS
Teisininkas, konstitucinės teisės specialistas

Matome, jog išvykusieji vangiai naudojasi net savo teise balsuoti

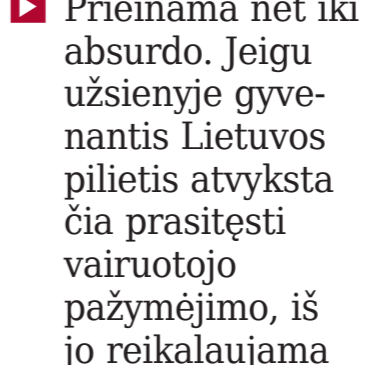
Gediminas JAKAVONIS
Žalgirietis

darbas. Ir butų ieškojimas ar kiti panašūs žygiai nieko neduos. Su teikime žmogui 1000 eurų vidutinį atlyginimą, darbo vietą, ir didžioji dalis grįš. Nors nesakau, kad visi. Ten uždirbti 1000 eurų ir miegoti septyniuose viename kambaryje tikrai niekas nenorėtų, jei čia būtų normalios gyvenimo ir darbo sąlygos.

Kol valstybė stoji ant kojų, visko trūko. Buvo padaryta klaidų, tad atsirado daug nusivylimo priežasčių. Bet tebėra žmonių, kurie nori, galbūt aukodamiesi, kurti valstybę. Aš kalbu apie išsilavinusią žmones, kurie čia galėtų prisidėti, nors žino, kad tenai geriau, laisviau ir atlyginimas didesnis. Nuosirdžiai manau, kad kai tik čia susidarys palankios materialinės sąlygos dirbti ir užsidirbti, dauguma sugrįš.

Dabar žmonės grįžta, kai jau užsidirba pensiją. Turiu Šiauliuose giminaičių, kurie Norvegijoje ir Amerikoje užsidirbo pensijas ir grįžę pasistatė čia namus. O jų vaikai tebėra Norvegijoje. Mūsų kartos žmonės tikrai dar jaučia nostalgiją, bet abejotina, ar grįš jų vaikai ir anūkai. Esu beveik įsitikinęs, kad čia gyvens baltarusiai, ukrainiečiai, gal dar kiti mums artimesni žmo-

Prieinama net iki absurdo. Jeigu užsienyje gyvenantis Lietuvos pilietis atvyksta čia prasitęsti vairuotojo pažymėjimo, iš jo reikalaujama įrodyti ryšį su Lietuva

Povilas URBŠYS
Seimo narys

G.JAKAVONIS: Jei prfražuotume vieno Amerikos prezidento mintį - neklausk, ką tau davė Lietuva, o klausk, ką tu davei Lietuvai. Galvoju apie išvažiavusiųjų iš Lietuvos poziciją mūsų valstybės atžvilgiu. Mes kviečiame juos grįžti, bet ar neprasidės antras vnanas nuo Lietuvos, jei iševiaiti staiga imtų ir grįžtų? Infrastruktūros juk nėra, darbų nėra. O dviguba pilietybė, mano giliu įsitikinimu, nieko neduos kovojant su emigracija. Juo labiau kad matome, jog išvykusieji vangiai naudoja si net savo teise balsuoti.

A.PAULAUŠKAS: Manau, jeigu valstybė būtų suinteresuota, o ne vien visuomenines iniciatyvas matytume, referendumas įvyktų. Bet emigracijos problema tikrai neišsprendžiama dvigubos pilietybės įteisinimu. Gal mūsų ir milijono neliks, jeigu viskas taip toliau eis ir nebus tikėjimo, kad valstybė pagaliau atsistos ant kojų. Su dviguba pilietybe mes tik pasieksime, kad Lietuvoje gyvens milijonas žmonių, jų atsakymas - valstybė tingiuo duoda. Taip, sakau, valstybė kažkiek galės finansuoti, bet jeigu norite pakelti tuos išvykusiuosius, kad ateitų iki balsadėžių, pajudinkite ir jūs bent pirštą.

Tie visi planai sugrąžinti emigrantus, man atrodo, yra bergždžias

Matome, jog išvykusieji vangiai naudojasi net savo teise balsuoti

Gediminas JAKAVONIS
Žalgirietis

problema tapo aktualti tiems, kurie yra Didžiojoje Britanijoje po „Brexit“. Taip, jiems iškilo problema, kad nebebus taip patogų gyventi. Ką gi, suteikime jiems dar papildomą patogumą. Jeigu mes, kaip valstybė, turėtume nusibrėžę kokį nors invazijos tikslą, gal padėti jiems ir būtų tam tikra užduotis. O tie popieriniai piliečiai vargu ar reikalingi.

G.JAKAVONIS: Islandijoje, kur yra 300 tūkst. gyventojų, lietuvi, ištėkėjusi už islando, pragyveno 24 metus, kol pagaliau gavo jų pilietybę. Štai taip mažytė valstybė gina savo piliečius. Manau, taip ir turi būti. Kartelė turi būti laikoma iškelta aukšta.

S.ARLAUSKAS: Nebuvo nė vieno pavyzdžio, kad panašios valstybės kaip Lietuva turėtų dvigubą pilietybę ir taip lengvai su pilietybe elgtųsi. Manau, kad jeigu ir pavyktų toks referendumas, jis iš tikrųjų sukeltų daugiau problemų, nei mes kažką juo laimėtume. Juo labiau pagrindinio tikslo - išlaikyti mūsų žmones Lietuvoje - mes juo irgi nepasiektume.

Kita vertus, politinė opinija dabar yra tokia, kad trauktis jau nebėra kur. Kaip jūs įsivaizduojate, imsimė dabar ir pasakysime, kad nesprešime šio klausimo net referendumu? Iš esmės visi Seime sukinoti bet kuriuoma reikia organizuoti bet kurioju atveju.

Aš matau vieną pagrindinę teigiamybę dėl šio referendumo. Jis sukels tam tikrą ažiotažą, erzelį. Ir tie, kurie gyvena Lietuvoje, susimąstys apie savo valstybę, apie savo ryšį su ja. Jie klausysis pasisakymų viešojoje erdvėje. Galbūt sustiprės meilė Lietuvai tu, kurie čia gyvena. Jie ne turi atsainiai žiūrės į savo tėvynę.

O dėl emigrantų... Jūs sakote, kad moteriai reikėjo 24 metus pragyventi Islandijoje, norint gauti tos šalies pilietybę. Ji ten gyvena, dirba, bet neturėjo politinių teisių. Neturėti pilietybės - tai neturėti politinių teisių. Antikiniuose Atenuose politinių teisių neturėjo vergai. Tai yra modernaus vergiško išnaudojimo instrumentas, kuris labai patogus emigrantams priimančioms valstybėms. Aš manau, kad ten žino, ką jiems duoda atvykėliai. Vadinasi, tiems emigrantams bus proga susimąstyti, kad čia, Lietuvoje, nors ir negauna tu 1000 eurų, jie yra piliečiai ir turi visas politines teises. Jau nekalbu apie išlaikoma ryšį su savo istorine tauta. Tad galbūt referendumas emigrantams bus proga pamąstyti, kas jiems yra Lietuva.

Gal dalis iš jų neateis balsuoti. Ir jeigu jų dalyvavimas bus toks silpnas ir dėl jų kaltės referendumas neįvyks, tada dėl visko nebus ką kaltinti. Bus padėtas taškas, tuo istorija ir baigsis.

E.BIČKAUSKAS: Manau, jeigu valstybė būtų suinteresuota, o ne vien visuomenines iniciatyvas matytume, referendumas įvyktų. Bet emigracijos problema tikrai neišsprendžiama dvigubos pilietybės įteisinimu. Gal mūsų ir milijono neliks, jeigu viskas taip toliau eis ir nebus tikėjimo, kad valstybė pagaliau atsistos ant kojų. Su dviguba pilietybe mes tik pasieksime, kad Lietuvoje gyvens milijonas žmonių, o pusantro milijono piliečių turėsime popierinių, už valstybės ribų.

Aš kelčiau klausimą kitaip. O keliems iš to milijono gyvenančiųjų užsienyje tai yra problema? Atvirai sakant, Lietuvos pilietybė yra problema keliems gyvenantiems Europos Sąjungoje. Dar ši

Gediminas JAKAVONIS
Žalgirietis

problema tapo aktualti tiems, kurie yra Didžiojoje Britanijoje po „Brexit“. Taip, jiems iškilo problema, kad nebebus taip patogų gyventi. Ką gi, suteikime jiems dar papildomą patogumą. Jeigu mes, kaip valstybė, turėtume nusibrėžę kokį nors invazijos tikslą, gal padėti jiems ir būtų tam tikra užduotis. O tie popieriniai piliečiai vargu ar reikalingi.

G.JAKAVONIS: Islandijoje, kur yra 300 tūkst. gyventojų, lietuvi, ištėkėjusi už islando, pragyveno 24 metus, kol pagaliau gavo jų pilietybę. Štai taip mažytė valstybė gina savo piliečius. Manau, taip ir turi būti. Kartelė turi būti laikoma iškelta aukšta.

S.ARLAUSKAS: Nebuvo nė vieno pavyzdžio, kad panašios valstybės kaip Lietuva turėtų dvigubą pilietybę ir taip lengvai su pilietybe elgtųsi. Manau, kad jeigu ir pavyktų toks referendumas, jis iš tikrųjų sukeltų daugiau problemų, nei mes kažką juo laimėtume. Juo labiau pagrindinio tikslo - išlaikyti mūsų žmones Lietuvoje - mes juo irgi nepasiektume.

Kita vertus, politinė opinija dabar yra tokia, kad trauktis jau nebėra kur. Kaip jūs įsivaizduojate, imsimė dabar ir pasakysime, kad nesprešime šio klausimo net referendumu? Iš esmės visi Seime sukinoti bet kuriuoma reikia organizuoti bet kurioju atveju.

Aš matau vieną pagrindinę teigiamybę dėl šio referendumo. Jis sukels tam tikrą ažiotažą, erzelį. Ir tie, kurie gyvena Lietuvoje, susimąstys apie savo valstybę, apie savo ryšį su ja. Jie klausysis pasisakymų viešojoje erdvėje. Galbūt sustiprės meilė Lietuvai tu, kurie čia gyvena. Jie ne turi atsainiai žiūrės į savo tėvynę.

O dėl emigrantų... Jūs sakote, kad moteriai reikėjo 24 metus pragyventi Islandijoje, norint gauti tos šalies pilietybę. Ji ten gyvena, dirba, bet neturėjo politinių teisių. Neturėti pilietybės - tai neturėti politinių teisių. Antikiniuose Atenuose politinių teisių neturėjo vergai. Tai yra modernaus vergiško išnaudojimo instrumentas, kuris labai patogus emigrantams priimančioms valstybėms. Aš manau, kad ten žino, ką jiems duoda atvykėliai. Vadinasi, tiems emigrantams bus proga susimąstyti, kad čia, Lietuvoje, nors ir negauna tu 1000 eurų, jie yra piliečiai ir turi visas politines teises. Jau nekalbu apie išlaikoma ryšį su savo istorine tauta. Tad galbūt referendumas emigrantams bus proga pamąstyti, kas jiems yra Lietuva.

Gal dalis iš jų neateis balsuoti. Ir jeigu jų dalyvavimas bus toks silpnas ir dėl jų kaltės referendumas neįvyks, tada dėl visko nebus ką kaltinti. Bus padėtas taškas, tuo istorija ir baigsis.

E.BIČKAUSKAS: Manau, jeigu valstybė būtų suinteresuota, o ne vien visuomenines iniciatyvas matytume, referendumas įvyktų. Bet emigracijos problema tikrai neišsprendžiama dvigubos pilietybės įteisinimu. Gal mūsų ir milijono neliks, jeigu viskas taip toliau eis ir nebus tikėjimo, kad valstybė pagaliau atsistos ant kojų. Su dviguba pilietybe mes tik pasieksime, kad Lietuvoje gyvens milijonas žmonių, o pusantro milijono piliečių turėsime popierinių, už valstybės ribų.

Aš kelčiau klausimą kitaip. O keliems iš to milijono gyvenančiųjų užsienyje tai yra problema? Atvirai sakant, Lietuvos pilietybė yra problema keliems gyvenantiems Europos Sąjungoje. Dar ši

Parengė Darius KAUZANAS

Visa filmuota medžiaga tinklalapyje www.suzalgiriu.lt

Konstantinas Jasiukaitis - rašytojas, visuomenininkas, spaudos darbuotojas

Konstantinas Jasiukaitis laikomas politinio feljtono pradininku, socialinio protesto dramų autoriumi. Protestavo prieš laukinį kapitalizmą. Buvo puikus pasakotojas. Jo kalba buvo labai gyva. Kartu jis skelbė apolitiškumo kūryboje idėjas. Jis buvo ir aktyvus visuomeniniame bei politiniame gyvenime. Garsėjo ir kaip labai rimtas ir pažangus ūkininkas.

Gimė 1882 metais balandžio 16 dieną Linkuvos valsčiaus Laborų kaime (dab. Pakruojo rajone) pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Kaimas buvo grynai lietuviškas. Jame gyveno 22 ūkininkai. Viena me kaimo gale buvo dvarininko Tiškevičiaus žemė, o kitame - karčema. Ta karčema priklausė žydai. Kaime buvo 2 kalviai, penki labai neturtingai gyvenantys žmonės ir tik vienas tikrai raštingas ir apsiškaišes žmogus.

Laborai buvo kaimas - 8 kilometrai iki Pakruojo ir 8 kilometrai iki Linkuvos. Tuo metu, spaudos draudimo metais, į kaimą užsukdavo ir knygnešiai. Jie platino lietuvišką žodį. Pradinių mokslo pamatų mokė kaime daraktorius. Pas daraktorių mokslus pradėjo ir Konstantinas. Daraktorių nuo vieno vaiko už mokymą gaudavo 10 kapeikų per savaitę. Bet jis buvo gana prastas mokytojas. Vėliau Konstantinas mokėsi pas Aleksandrą Bužinskį. Aleksandras Bužinskis buvo nusigyvenusio dvarininko sūnus. Dabar jau reikėjo mokėti 15 kapeikų už savaitę. Buvo mokoma ir rusų kalbos. Tokia slapta daraktoriaus A.Bužinskio mokykla veikė 3 metus. Per tą laiką carinė valdžia tos mokyklos ir neišaiškino. Apie 1890 metus Aleksandras Bužinskis išvyko į Rygą.

Konstantinas 1891-1900 metais mokėsi Mintaujoje. Nesutikęs stoti į kunigų seminariją neteko tėvų paramos ir nutraukė mokslą. Apsigyveno Šiauliuose 1900 metais. Gyveno viename kambaryje su J.Biliūnu. Jono Biliūno buvo propaguojamos socialistinės idėjos. Tai veikė jauną Konstantiną Jasiukaitį. Jis pradėjo rašyti apsakymus J.Biliūno redaguojamam „Darbininkų balsui“. Įsitraukė į Lietuvos socialdemokratų partijos veiklą. Socialdemokratų partijos nariu tapo 1902 metais.

1900-1906 metais feljtonus, apsakymus spausdino žurnaluose „Ūkininkas“, „Varpas“. 1902 metais sukurtas apsakymas „Beproto“, 1904 metais apsakymas - „Kareiviai“. Protestavo prieš laukinį kapitalizmą. Dalyvavo 1905-1907 metų revoliucijoje. 1905-1906 metais dirbo „Naujosios gadynės“ redaktoriu. 1906 metais dirbo laikraštyje „Vilniaus žinios“.

1907 metais už apsakymą „Kareivio pasakojimas“ carinės valdžios buvo suimtas ir kalinamas. Šiame apsakyme buvo kviečiama karių nešaudyti į savo brolius. Carinei valdžiai tai labai nepatiko. Paleistas persikėlė į Panevėžį, o iš

► Konstantinas Jasiukaitis su savo šeima. 20 a. 4 deš.

ten į Vilnių ir emigravo į užsienį. 1907-1912 metais gyveno Šveicarijoje, Belgijoje, Italijoje. Italijoje gyvendamas Kaprio saloje bendravo su M.Gorkiu. Bendraudamas su M.Gorkiu kai kuriuos kūrinius parašė rusų kalba. Bet ne visa M.Gorkio kūryba jam patiko. Rašė feljtonus JAV lietuvių laikraščiu „Lietuva“. Iš tiesų gyveno pusalkanis. Reikšmingiausias jo parašytas kūrinyje iki karo 1908 metais „Alkani žmonės“. Tai buvo jo populiariausia drama. Daug kartų tas veikalas vaidintas Lietuvoje ir JAV lietuvių kolonijose. Šį vaidinimą ypač propagavo aušrininkų draugija. Šiame veikalė vaizduojama 1905-1907 metų revoliucija carinėje Rusijoje ir aukštinama revoliucinė kova. Jau nepriklausomos Lietuvos laikais K.Jasiukaitis nebenerėjo, kad šis kūrinys būtų vaidinamas. Tai iš dalies nebeatitiko jo tuometinių pažiūrų. Gyvendamas užsienyje epizodiškai studijavo Friubūro, Briuselio universitetuose. Susipažino plačiau su Vakarų Europos gyvenimu. Mokslai irgi labai plėtė bendrą akiratį. 1913 metais sukūrė apsaką „Griuvėsiuose“ apie dvasininkijos reikalus. Parašė ir feljtonų. „Mažas feljtonas“ parašytas 1907 metais, išspausdintas 1909-aisiais. Feljtonas „Lapelis“ išspausdintas 1911-1912 metais.

1913 metais grįžo į Lietuvos teritoriją ir buvo paimtas į carinę kariuomenę. Tarnavo carinės Ru-

sijos armijoje. 1918 metais grįžo į Lietuvą. 1919 metais parašė atsiminimus „Raudonoji banga“, kuriuose pasmerkė socialistines ir komunistines idėjas. Faktiškai čia buvo iš dalies atsiveikinta su komunizmo ir socializmo idėjomis. Nors, aišku, abejonių dar liko. Šiuose atsiminimuose aprašoma raudonosios armijos viešpatavimo laikotarpis Panevėžio mieste. Nelabai teigiami atsiminimai buvo apie šį laikotarpį.

► K.Jasiukaitis laikomas politinio feljtono pradininku, leido svarbiausią Panevėžio krašto laikraštį „Panevėžio balsą“

Naujas gyvenimo etapas buvo nepriklausomos Lietuvos valstybės metais. Gyvendamas Panevėžyje aktyviai įsitraukė į politinę veiklą. Išrinktas į pirmąjį Panevėžio miesto tarybą 1919 metais. Taryboje buvo 40 narių. Tai buvo pirmoji Panevėžio miesto taryba. 1921 metais išrinktas į antrą miesto tarybą nuo socialdemokratų partijos. Kartu išrinktas ir advokatas Česlovas Petruškevičius. Sąrašas Nr.5. Jų partija veikė labai aktyviai. Į miesto tarybą išrinkta daug ir kitų tautybių atstovų: žydų, lenkų. 1921 metais miesto tarybos protokolu Nr.1 K.Jasiukaitis išrinktas miesto tary-

bos pirmininku. Tai buvo labai atsakingos pareigos. Reikėjo spręsti daug miestui aktualių klausimų. 1921 metais, jam esant pirmininku, vasario 16 dieną Šeduvos gatvė pavadinta Vasario 16-osios gatve. Tarybos pirmininku išbuvo apie metus. 1922 metais sausio 21 dieną tarybos pirmininku išrinktas kunigas Maciejauskas. 1924 metais į miesto tarybą jau neišrinktas.

Konstantinas Jasiukaitis buvo aktyvus ir visuomeninėje veikloje. Buvo vienas iš Meno ir kultūros „Aido“ draugijos atkūrimo organizatorių. Kartu dalyvavo Vladas Kličmanas, Antanas Didžiulis, Mykolas Karka. Įstatai įregistruoti 1920 metų sausio 3 dieną. Tai pirmoji įregistruota Panevėžio miesto draugija. Atkurta adresu Šeduvos g. 21. 1921 metais gruodžio 19 dieną K.Jasiukaitis išrinktas „Aido“ draugijos valdybos pirmininku. Vykde pastato remonto darbus. Suremontuotas 12 kambarių butas, įrengta scena. Iki 1923 metų salė ir likę 2 kambariai išnuomoti knygynui. „Aido“ draugijos nariai pastato remontui paaukojo 10 tūkst. auksinų.

Leido Konstantinas Jasiukaitis ir svarbiausią Panevėžio krašto laikraštį „Panevėžio balsą“. Iš pradžių „Panevėžio balso“ redaktoriu nurodomas Stasys Liutkevičius, nors kartu leido ir Konstantinas Jasiukaitis. Nuo 1924 metų kovo 8 dienos „Panevėžio balso“ vieninteliai savininkai nurodomi S.Liutkevičius ir K.Jasiukaitis. Nuo 16-o numerio laikraštį perėmė bendrovė „Žodis“. Nuo 6-o numerio redaktoriu jau - Konstantinas Jasiukaitis. Tai buvo 1924 metų balandžio 10 dienos numeris. Laikraštis pradėjo eiti 1924 metų vasario 16 dieną. Redaktoriu nurodomas 1926 metų sausio 28 dieną dar K.Jasiukaitis, bet susirinkimas dėl jo nušalinimo jau buvo įvykęs. Laikraštis skelbėsi, kad nepartinis. Dabar buvo rašoma, kad bus veikiamas klerikalų įtakos.

1926 metais Konstantino Jasiukaičio leistas laikraštis tautinės

nijos ir kitų valstybių. Tai buvo pažangiausios valstybės žemės ūkyje tuo metu Europoje. Jo ūkis buvo vienas pažangiausių Panevėžio krašte. To meto spauda rašė, kad karvė auginama K.Jasiukaičio ūkyje daugiausiai duoda pieno.

1922-1940 metais buvo Ligonų kasų direktorius. Tai buvo jo pagrindinė tarnyba. Rūpinosi, kad neturtingiems būtų suteikiama medicininė pagalba. Pirmą ligonių kasų taryba veikė 1928-1932 metais. 1928 metais rugsėjo 23 dieną vyko pirmi Ligonų kasų tarybos rinkimai. Pirmas posėdis vyko lapkričio 4 dieną. Kasos valdyba sudaroma iš 6 asmenų. Nuo samdinių pateko A.Kupstas, P.Mackevičius, V.Todovianskis ir A.Edelšteinas. Nuo darbdavių pateko A.Moigis ir Todešas. 1935 metais į Panevėžio ligonių kasų tarybą nuo darbdavių išrinktas A.Moigis ir Dembo, nuo samdinių Janonis ir Zalatorius, o į revizijos komisiją Kalkis, Šalūga ir Reklis, o į taikomąją komisiją K.Kanis-Kanevičius, V.Kličmanas. Jie glaudžiai bendradarbiavo su Ligonų kasų direktoriumi K.Jasiukaičiu. Jo rūpesčiu statomi Ligonų kasų rūmai. Jo ir kitų pastangomis ir rūpesčiu iš Aleksandros Gasiūnienės nupirktas žemės sklypas Respublikos ir Anykščių gatvių kampe. Leidimas statybai gautas 1936 metais rugpjūčio 21 dieną. Projektas parengtas miesto inžinieriaus Antano Gargaso. 1937 metais vyko varžytynės dėl statybos. Jose dalyvavo 5 firmos. Varžytynės laimėjo Jofes-Kaplano ir Ramo firma. Jie pasiūlė pastatyti už mažiausią kainą - 109 tūkst. ir 746 litus. 1937 metais gegužės mėnesį pradėta Panevėžio ligonių kasų rūmų statyba. Rugsėjo mėnesį pastato statybos darbai buvo baigti. Liko tik vidinis patalpų įrengimas. Pirmame aukšte įrengta vaistinė, ambulatorija, sargo butas, ambulatorijos diatermija ir helijotermija. Antrame aukšte - direktoriaus kabinetas, operacijų salė, gydytojo kabinetas, vestibulius, rūbinė ir kt. Pastate įrengtas centrinis šildymas ir vandentiekis. Statyba kainavo apie 110 tūkst. litų. Panevėžio mieste šio inžinieriaus daugiausiai suprojektuota pastatų Respublikos laikais. 1937 metais rugsėjo 28 dienos „Lietuvos aidas“ numeryje rašoma, kad Ligonų kasų rūmų statyba baigta ir kad Ligonų kasa nuo spalio 1 dienos persikels į naujus rūmus.

1937 metais spalio 16 dieną pašventinti Povilo Šidlausko Panevėžio ligonių kasų rūmai. Pastatas išlikęs iki šių dienų. Jis ir toliau naudojamas panevėžiečių poreikiams.

1940-1941 metai buvo sudėtingi. Lietuva neteko savo nepriklausomybės. Sudėtingi jie buvo ir Konstantino Jasiukaičio gyvenime.

Mirė 1941 metais rugpjūčio 4 dieną. Palaidotas Utenoje. Ant jo kapo pastatytas Stasio Karanausko sukurtas ažuolinis stogastulpis.